

УДК 621.326

Мацюк О. – ст. гр. ОВ-308

*Гусятинський коледж Тернопільського державного технічного
університету імені Івана Пулюя*

ВСТАНОВЛЕННЯ ЗАЛЕЖНОСТІ НОРМИ ЧАСУ ВІД ЗМІННИХ ФАКТОРІВ

Науковий керівник: викладач вищої категорії Кущак О.М.

Розвиток в Україні ринкових відносин змушує промислові підприємства незалежно від форм власності знижувати собівартість продукції, яку вони виготовляють та підвищувати продуктивність праці. Це стає можливим лише при постійному зменшенні матеріальних та трудових затрат на виготовлення продукції. Останнє, в свою чергу, вимагає правильного нормування праці робітників та службовців. Система нормативних документів, які враховують особливості технологічних процесів на конкретному підприємстві, є основою для розрахунку обґрунтованих норм часу на виготовлення промислової продукції.

Розробка таких нормативних документів є складним завданням і включає в себе ряд етапів. Серед них наступні:

- 1) підготовчий етап, що включає в себе:
 - а) уточнення видів робіт та їх елементів, на які необхідно розробити нормативи, а також виду нормативів та ступінь їх укрупнення;
 - б) вибір робочих місць для дослідження трудових процесів і пов'язаних з ними затрат робочого часу;
 - в) підбір діючих нормативних документів, паспортів обладнання, використовуваного оснащення, технологічних процесів тощо;
- 2) накопичення вихідних даних про необхідні затрати часу на здійснення спроектованого технологічного процесу, а також визначення необхідного об'єму вихідних даних;
- 3) розробка проекту нормативів, що включає:
 - а) систематизацію даних про необхідні затрати робочого часу, отриманих на різних робочих місцях;
 - б) складання балансів затрат робочого часу;
 - в) обробка результатів досліджень і виведення математичних залежностей від виявлених факторів;
- 4) перевірка проекту нормативів у виробничих умовах, що дозволяє виявити відповідність між організаційно-технічними умовами та передбаченими у проекті нормативів. Це, в свою чергу, дає можливість підприємству розробити організаційно-технічні заходи, що забезпечують успішне впровадження нормативів;
- 5) коректування нормативів залежно від результатів перевірки проекту нормативів.

Дана робота ставить своєю метою проведення аналізу та математичної обробки статистичних даних зібраних при проведенні хронометражів та фотографій робочого часу на підприємстві. Результати обробки та аналізу цих даних служать для створення нормативних таблиць та розрахункових формул, які дозволяють більш точно нормувати трудові затрати, враховуючи специфіку підприємства, а також стимулювати впровадження нової техніки та прогресивних технологічних процесів у виробництво.